

Tillämpad etik – Bruka våld

Nedan följer tre situationer där du ska resonera filosofiskt. Samtliga situationer utgör svåra moraliska situationer där du ska resonera kring dem utifrån några valda moral-teorier. Målsättningen är att du ska bekanta dig med teorierna, se dess fördelar och nackdelar samt granska teoriernas användbarhet. Ge även din egen syn på situationen och motivera varför.

Första situationen – Slå ner diktatorn

En diktatur fångslar oppositionella och avrättar minoriteter. Fredliga protester har slagits ner brutalt. En motståndsgrupp överväger att mörda diktatorn. Konsekvenserna är osäkra:

-Det kan leda till demokrati.

-Det kan leda till inbördeskrig.

Bör motståndsgruppen agera trots de osäkra konsekvenserna?

Fundera hur följande teorier skulle resonera kring situationen:

Klassisk utilitarism, preferensutilitarism, deontologisk regeletik, din egen syn på situationen

Andra situationen – AI-robotar under krig

Ett land använder en AI-styrd drönare som automatiskt identifierar och dödar beväpnade fiender. Systemet har 95 % träffsäkerhet. 5 % av fallen innebär att oskyldiga civila dödas.

Alternativ:

-Använda systemet → färre egna soldater dör.

-Avstå → fler soldater dör i markstrid.

Fundera hur följande teorier skulle resonera kring situationen:

Negativ utilitarism, rättighetsetik, deontologisk regeletik, din egen syn på situationen

Tredje situationen – Tvångssvaccin för att rädda andra människor

En dödlig epidemi sprids snabbt. Ett vaccin finns, men 30 % vägrar ta det. Staten överväger att:

-Med polis tvinga människor att vaccinera sig. De som vägrar hålls fast fysiskt.

-**Eller:** flera tusen dör och sjukvården kollapsar.

Fundera hur följande teorier skulle resonera kring situationen:

Klassisk utilitarism, rättighetsetik dygdetik, din egen syn på situationen